De mange indlæg som har været i slutningen af debatten her i eftermiddag, føler jeg ikke anledning til at kommentere i enkeltheder. Synspunkterne er kommet til os, og de går med i overvejelserne. Der har været nogle få indlæg, som jeg syntes, kræver en bemærkning eller et svar, også fordi det er blevet efterlyst af de pågældende.
Der har for det første været en række indlæg, der har drejet sig om den nære ejendomsret eller om økonomisk demokrati, som man jo også har kaldt det, og det har jo ligesom gået i to retninger. Nogle har advaret imod, at man gik for langt med dette, og fandt at det var, som en sagde, socialisering eller vejen til en socialistisk stat, og andre har med stor glæde og styrke fremhævet, at, det var rigtigt af Venstre at gå ind i disse tanker. Ole Krøjer sagde bl. a. , at han var glad for, at Venstre nu ville gå ind i det, og det var mere end almindelig snak. E Inden vi nu, og det vil jeg også sige til Anders Fogh Rasmussen, inden vi nu fastslår, at alt muligt er sket i formiddag med det, jeg sagde der, så vil jeg dog lige gøre opmærksom på, at hvis man ser det principprogram efter, som Venstre vedtog på sit landsmøde i 1970 og som hundredevis af Venstre-folk havde arbejdet med i årene op til 1970, så vil man finde der et afsnit om spredning af ejendomsretten. Et afsnit, som siger meget tydeligt, hvad vi tænker om de ting. Det er ikke noget, der er fremmed for Venstre. Det er noget man kan finde i sin rod helt tilbage ja i det forrige århundrede i andelstanken og meget andet, spredning af ejendomsretten er ikke noget fremmed for en liberalt indstillet, samfundsinteresseret politiker. Det er noget rigtigt, det er noget vi skal finde vor form på, og udnytte det på den rette måde. Men det, som har afsporet debatten, og det som har gjort det vanskeligt at tale om de ting, det er jo net- pp LO's og Socialdemokratiets forslag, som har drejet det over i en
retning, som meget forståeligt har fået mange til at frygte, at dette var socialisme og dette var en vej til at socialisere danske erhvervsvirksomheder og det, danske samfund. Det vil vi ikke. Og derfor var den første sætning, jeg sagde i dag, det var ikke noget nyt, det var ikke noget i og for sig uventet, men det første jeg sagde i dag i det afsnit i min tale, hvor jeg kom ind på den nære ejendomsret, det var, at vi afviser Socialdemokratiets forslag. Vi er imod LO's og Socialdemokratiets forslag. Men vi er for en spredning af ejendomsretten . Vi er for medindflydelse. Vi ønsker, at mange flere, hvis de selv ønsker det, skal eje deres egen trolig, skal have den ejendomsret, skal være medejere på arbejdspladsen, hvor de er, skal have den medindflydelse lokalt, hvor de er ansat, som også har med trivsel og også i virkeligheden med sund

økonomi at gøre. Og derfor er det nok vigtigt, at slå fast, at det er nu noget vi arbejder videre med, som vi er i gang med, og det er noget, vi vil prøve på at give den liberale form, så at det kan vinde tilslutning ikke bare i socialistiske kredse, men sådan at det kan vinde tilslutning i samfundet. Og jeg tror også, at mange på arbejdspladserne som føler sig som socialdemokrater,
i virkeligheden vil forstå vore tanker og i virkeligheden ikke er så forfærdeligt begejstret for det LO-forslag, som man nu prøver at rejse en så stor agigation omkring.
Den anden ting, jeg ville sige en bemærkning om, var Arne Overgaard Petersens indlæg, hvor han ligefrem bad mig, om jeg ville uddybe det. Det er min mening, at vi ikke skal føre nogen hetz mod de offentligt ansatte, og jeg bil gerne tage Peter Brixtofte i forsvar, jeg mener ikke, han var ude på nogen hetz på de offentligt ansatte. Det er da klart, at i et samfund, udviklet og såmænd også indviklet, som det danske, i det damfund, der har vi også brug for de offentligt ansatte. Vi kan da ikke undvære lærerne. Vi kan da heller ikke undvære embedsmændene. I kommuner, amter og i ministerierne. Vi kan da ikke undvære de mange, der er ansat i undervisningsvæsen og socialvæsen o.s.v. De
hører da med til, at samfundet kan fungere. Det ønsker vi os da.
Derfor er de offentligt ansatte en nødvendig del af vort samfund.
Men det jeg sagde i min tale, det var: at vi i fremtiden nok må
overveje lidt, når vi ansætter folk. Om vi ikke skal ind på en tankegang, hvor alle får den samme alderspension, uanset om de har været - offentligt ansat eller ikke. Det kan jo ikke nægtes, at offentligt ansatte, som jeg jo selv har hørt til, mere eller mindre ihvert fald i en årrække, at offentligt ansatte har store fordele. De har fordele ved en fast løn og fast regulering af lønnen, og de har næsten en sikkerhed mod arbejdsløshed. De har på mange måder en større, sikrer økonomisk større sikkerhed end mange i det private erhvervsliv - mange selvstændige. Og folk, der er sådan stillet, kan jo egentlig ikke gøre noget krav på, at de også efter at de er fyldt 67 eller 70, skal have en pensionsmæssig privilegeret stilling. Og derfor må målet for Venstre så vidt jeg kan se, være en ensartet pension for alle, en ensartet alderspension og hvad folk skal have ud over det. Det må de selv spare op til, eller forsikre sig til, eller hvad de nu vil. Og den indstilling har ikke noget med hetz at gøre imod offentligt ansatte, som naturligvis har deres plads..

Så var Anders Fogh Rasmussen langt inde i et forpligtende regeringssamarbejde mellem de to største partier, og jeg har altså lyst til at sige : spis nu brød til, for det er ikke sådan noget, som man kan ordne på et landsmøde. Jeg ved godt, at Fogh Rasmussen før har været inde på de tanker, også skrevet og talt om dem. Men han endte med at sige:

Vi vil jo hvert sit samfund. Socialisterne vil deres samfund og de liberale vil deres samfund. Det får mig til at sige, at det måske ikke er det rigtige så uden videre at tale regeringssamarbejde og forpligtende regeringssamarbejde, før man er blevet klar over, om der nogen fælles politik for en kort periode eller for en bestemt situation. Jeg vil meget råde Venstres folk til, når de taler om disse ting, at tage det sunde og saglige udgangspunkt - det vil jeg også råde socialdemokraterne og andre til - det sunde og saglige synspunkt, at politik

er det første. At vi skal finde ud af, hvad det er for en politik, vi vil føre. Hvad det er for en politik vi er valgt til, hvad er det for en politik, vi er gået til valg på og har agiteret for, for den må vi være forpligtigede af. Hvordan man så skal føre denne politik igennem, det er det næste. Der er ingen tvivl om, at en regering har en større mulighed for at føre sin politik igennem. Derfor er det en fordel for Venstre, f. eks. at kunne danne regering - at kunne danne en Venstre-regering, for så kan vi bedre føre vores politik igennem. Og derfor kan der naturligvis blive tale også om et samarbejde om forlig, om fælles afstemning mellem to store partier - mellem flere partier i Folketinget, som der kan det i kommunalråd og amtsråd. Det er der ikke noget mærkeligt i. Men hvis vi vil hvert sit samfund, så skal man måske også passe lidt på, at man ikke forvirrer folk, og siger, at der er noget vældigt godt i at få et re-geringssamarbejde næsten lige meget hvad det er om, og det kan man sommetider have en fornemmelse af, at man taler sådan. Det tror jeg ikke, at Anders Fogh gør, for han endte altså med at sige: Vi vil hvert sit samfund, og derfor så er det min indstilling, at vi skal begynde med at spørge: Hvilken politik er nødvendig i øjeblikket? Hvor meget kan vi få igennem med vores politik? Og det næste spørgsmål er så: Hvad er den mest hensigtsmæssige måde at få den igennem på? Det kan jo ikke afvises, at der kan komme en så alvorlig og tung situation, at man vil gå ind i en eller anden form for en fælles-regering eller en flertalsregering om et afgrænset felt, om bestemte ting, de skal føres igennem, men det skal ikke fortegnes og det skal ikke fortegnes på Venstres landsmøde, at vi har et andet må for vores politik end de

socialdemokratiske og socialistiske politikere har.
Og det fører mig endnu til et spørgsmål, jeg syntes, jeg skal give et svar, og det var Oxdam, som spurgte, om man fra ledelsens side tror, at. regeringen vil overholde forliget. Og dertil vil jeg svare ganske blankt og klart ja. Når vi går på et forlig med socialdemokratiet og
forhandler det igennem i mange, mange, lange forhandlingstimer, så er det da ud fra den gensidige tillid, at det vi så er blevet enige om, det er vi blevet enige om, og at et ord er et ord, og derfor er det ikke ligegyldigt, hvad der står i forliget. Og derfor er det ikke ligegyldigt, hvem der skal være med til at fortolke det og alt det der. Men det, som vi er blevet enige om, det agter Venstre at stå ved, og det er jeg overbevist om, Socialdemokratiet som et ordholdende parti, også vil stå ved. Den tillid må i hvert fald være det allerførste. Hvis den ikke er der, så man kan man heller ikke gå på forlig, så kan man heller ikke gå videre. Jeg regner med, at den tillid vil vi ikke blive skuffet i i de kommende uger og måneder, men det er klart, at det er et vigtigt spørgsmål.
Må jeg så slutte af med at sige tak for mange venlige ord, som er blevet rettet til os i folketingsgruppen og også til mig. Sige tak til alle, som har hjulpet med til at lave et godt landsmøde. Der er mange bagved, der er også mange her på Fyn, som har hjulpet med - ja på gartnerområdet, som er naturligt for dem her - men også på mange andre måder med at give os en festlig og god weekend sammen. Der er mange praktiske folk, som har hjulpet med til, at det hele kunne klappe. Tak også til de mange der holdt ud tak især til dem, der ikke snakkede, og som ikke gik træt i at høre på forhandlingen, og det har egentlig været en lang forhandling. Vi har gjort op at 118, har været heroppe og have ordet, endda uden for den spørgetid, vi havde i eftermiddags..